

גבול היכולת, היא טפוס של נערה מצוירת על בונבוניירה, לא קיבוצניקית.

מקארתי וספר בישול

לשיא טיטמומה הגיעה הוליבור בהפקת **היין בני**, המספר כיצד מגדלת בחיקה משפחה אמריקאית טהורה נחש קומוניסטי, המייאם להרוס את אמריקה כולה. למשפחת ג'פרסון שלשה בנים. שני הצעירים שבהם הם מן הסוג האמריקאי הטיפוסי, אוהבי חיים וספורט. הבכור הוא תולעת ספרים מילדותו. השכלתו מקנה לו מקום ב"אחו המשרדים החשובים בחשבונין. אולם בליבו האדום של ג'ון מקננט מחשבה שחור'רה להרוס ולהרעיל את כל האנושות בקור'מוניזם. הוא כמעט היה מצליח לעשות זאת ולגרור למות שני אחיו שנשלחו לקוריאה — אלמלא אמו שתפסה אותו בקלקלתו, איימה ל'הסגיר אותו, אך השתעצה (יחד עם הקהל) רגע לפני כן. מה שלא מספיקה לעשות האם, עושים הקומוניסטים, הרוצחים אותו כשמת'בר להם שהוא עומד להסגיר את עצמו.

מפיקי הסרט ושחקניו קנו, עם הופעתם בו, את עולמם בעיני ג'ון מקארתי. קשה להאמין כי הלן הייס, שחקנית הבמה הגדולה ביותר באמריקה, תסכים לשחק בתפקיד האם המחזיקה במטבח שני ספרים, ספר בישול וספר תנין עם פירושי מקארתי. מה שקל לי הבין הוא מדוע מת גבור הסרט, רוברט ווקר, מיד עם סיום הסרטות.

בקצרה

מבצר פרמה מאמצו הדל של כריס'טיאן (יצורים חמודים) זאק לתרגם את ספרו המצויין של סנדהל לשפת הקולנוע. מצ'טרף למאמץ נואש זה גם ג'ראר פילי — אך אינו מצליח להציל את הסרט (הארון מאד) מכשלונו.

אהובת מוזולינו היא סילבנה מנג'נו, הלבושה, לאכזבת הכל, מכף רגלה עד שיניה. השווד הוא אמדיאו נזארי. מלח הזהר! אומרים גירי לואיס וסרח העודף שלו, דין מרטינ, בסרטם החלש. את התפאורה מהווה קורין קלחה.

סרטים ציונות במכנסים קצרים

סרט שיעורר, ללא ספק, הד ענק בארץ הוא **עושה וזה הטיב**, שהוסרט כאן. ספור המעשה נוס על עולה ממחנות רכז בגרמניה, עושה להטים ידוע בעבר, שלא השתחרר לגמרי ממוראות העבר, מקבל התקפת עצבים כשארבעה קירות סוגרים עליו. אחרי שבשגנה תקף שוטר שראה בו נאצי, הוא נודד ברחבי הארץ, כשאליו מצטרף יתום מקומי. הנער יהושע (ג'וני וואלש) מתחבב מאד על הנס מולר (קירק דאגלס), המלמד אותו בדרך כמה תחבולות. בינתיים אין הי' משטרה הישראלית קופאת על שמריה (בני' גוד גמור למקובל), מחפשת אחרי הנס בכל רחבי הארץ. כאן נראים צילומים מקומיים יפים, המוכיחים כי נוף ישראל הוא פוטורי גני מאד. מולר ויהושע מגיעים לקיבוץ בי'גליל העליון, דרך שדה מוקשים. יהושע עז'לה על מוקש ושובר רגל. כל הקיבוץ נזעק לעזרה לרוקח את הילד ואת הנס. הנס פוקח את עיניו בחדר בו גוחנת עליו יפהפיה בלונד'ית בתסרוקת פודל, ובבגדי חאקי הדוקים מאד לגוף. זוהי יעל, חברת הקיבוץ. מתפתחת ביניהם שיחה ידידותית. הנס מביע את רצונו לעזוב את המקום למרות שיהושע נש'אר בו. היא מוכנה ללוות אותו בדרך המסור'כנת עד התחנה. מול פטרול סורי הם מתגנש'קים, ויעל הקיבוצניקית אומרת שהיא רוצה בעל וילדים. משכנעת את הנס לשוב לקיבוץ.

אותו ערב מתקיימת במקום חגיגה גדולה לכבוד הפרות שהוזכרו למשק. סצנה מרהי'בה של ריקוד הורה לאור המדורה. הנס ויעל רוקדים ורוקדים, מסתחררים עד שהם נופ'לים לא בכוחה על השחת ומתנשקים. למחרת, כאשר עורך הנס הצגה לילדים, יחד עם הניכיו יהושע, מגיע (פול סטיווארט). הנס בורח לחדרה של יעל, מסתגר בתוכה, תופס את הרובה שלה ומאיים להרוג כל מי שיתקרב. אחרי שיעל מבטיחה לו מאחורי הדלת שהשוטר חי, ושהכל יהיה בסדר הוא יוצא החוצה, מבקש שירפא אותו. יעל מח'בקת אותו ברחמים.

הסרט המנסה להציג בעיות של קיבוץ'גלויות והשתרשות העולים בארץ, הוא טוב למדי בעיקר הודות למשחקו המשובח של קירק (צ'מפיון) דאגלס וצילומי המקום, המשוחזרים אוטנטית לעלילה. מילי ויטאלה, המסתובבת במכנסים חאקי קצרים עד קצה

אויצה מרטיני, וסוניה קסטל
ההתחלות: זמר, רקדנים, בלריות

באלט

אמנות יקרה, כרטיס זול

(ראה שער)

הקודם, שהאות הראשונה ממנו נשארה עדיין בשם הפירמה: וורנר) רוברט, מקורם מזכיר התמורת הישראלית, שפרש משרותה ב-1946 התמסר למקצועו החדש.

ההתחלה באה כמעט במקרה: הנספח לי'עניי תרבות של הצירות היוגוסלבית בישראל, ראה פנה למשרד החוץ בהצעה להביא ארצה להקה של זמרי אופרה, במטרה להדק את קשרי התרבות של שתי המדינות. לפי המל'צת משרד החוץ פנה לרוברט, פתח בנאט את הדרך לסידרה של הופעות אמנותיות שזכו להצלחה ולהערכה גדולה בכל רחבי הי'ארץ.

הבנה הדרית. "כל המעמדות וכל הי'גילים הולכים בארצנו לחיות בהופעות באלט. האנשים אוהבים זאת, כי זוהי אמנותם של-הם," אמר קרטימיר שיפוש, השחרחר ונעים-המראה, סטודנט לקומפוזיציה, המלחה את ה-להקה בניגית פסנתר בחזרותיה ובסינוריה, "משום שאני מבין אותם והם מבינים אותי," לפי ביטוייה. היה להנחתו על מה לסמוך: ב'יוגוסלביה, בעלת האוכלוסייה הגדולה פי 8 משל ישראל, קיימים 6 בתי אופרה לאומיים, 6 בתי-אופרה נוספים ולמעלה מ-80 תיאטרון'נים, בהם מוצגות שפע של הופעות בלט למיניהן.

בניגוד למקובל בהרבה ארצות אחרות, אין אמני הבאלט היוגוסלביים מולזלים בריקודי-העם של ארצם, רואים בהם חומר אמנותי-פחות-במעלה. הם כוללים בכל הופעה מספר ריקודי-עם מעובדים באורח אמנותי ובכונ'עים בשלמות מקצועית. גם ההופעה בישראל כוללת ריקודי-עם אחד, ריקוד החופה, מן החד'לקים החזקים ביותר של התוכנית כולה, וש'תי יצירות יוגוסלביות מקוריות, פרי עיני של הקומפוזיטור פראן לוטקה, אביו של אחד הרקדנים המרכזיים של הלהקה, ננאד לוט'קה.

במחזה, כוונות פוליטיות.

הם הקטעים מתוך אהבה מימי הביניים, המ'בוסס על באלאדה של הינריך היינה, הכא'לאדה, המספרת מעשה תמים בנוסח מונגולי שהותקף על ידי הסרטרים הפראיים ונפל בי'קרב, לשיברון לב הנסיכה האוהבת את, נהפכה למחול באלט בעל כוונות פוליטיות שקופות למדי.

עם זאת מבוצעים שאר הקטעים, ברובם על פי מוסיקה רוסית, פרי עטם של צ'ייקוב-קי ופרוקופייב, שיצירותיו אהובות מאד ביר'גוסלביה, כמו בעולם המערבי. אמר ננאד לוטקה: "אני חושב את הבאלט שיצירתי בי'סגנון מודרני, חסר-עלילה, על יסוד הסימ'פוגיה הקלאסית של פרוקופייב לאחת הטובות שביצירותי."

שעה שירד המסך על ריקעות הרגלים הי'אחרונות, לקול תשואותיו הסוערות של הי'קהל, שדרש תוספת, ניגב רוברט את מצחו המיוזע, אמר באנחה: "רק עכשיו אני עומד בפני התפקיד הקשה ביותר: לספק ליוגוסל'ביה לפי הסכם החליפין, להקה ישראלית ש'תציג את הווי ישראל במחול ובזמר."

הופעת רקדני יוגוסלביה הוכיחה, כי יהיה על הישראלים להתאמץ מאד, אם ירצו לספק ליוגוסלביה תמורה הולמת.

"כשאני מתאמן יום אחד, אני מרגיש בי'זאת. כשאני פוסט על יומיים, מרגישים בכך המבקרים. כעבור שלושה ימים מרגיש בכך הקהל," אמר פעם ישה חפץ, הכנר הדגול, השבוע ראו תלמידה של הרקדנית מיא ארב-טובה בתל אביב בשלוש נערות ושלושה בחור'רים שקיבלו דברים אלה ברצינות. הם הסתור'בו באולפנה של ארבתובה, תירגלו ללא הפ'נה, משך שעות רצופות, פואטה, טוריאן-לה, אנטישה ופאידה-בורה, ארבע תנועות יסור'דיות של הבאלט."

לא היו אלה נערים ונערות ישראלים, הי'חולמים על קאריירה מזהירה של באלט, אולי בהוליבורד, והמוכנים להקדיש להגשמת הי'חלום שעה-שעתיים של עבודה בשבוע. היו אלה, למרות גילם הצעיר, (הממוצע: 24), סוליסטים של להקת הבאלט של האופרה הלאומית בזאגרב, בירת קרואטיה. גם בשעת סיורם בישראל לא ויתרו אף ליום אחד על מנה גדושה של אימונים, על אף עומס הור'פעותיהם.

אימונים בחשאי. הרקדנים היוגוסל'ביים רגילים לעבודה קשה. שלוש הנערות הוינגיות, סוניה קסטל, נבנקה ביגין וזל'ה טיצה סטפאן, יד'דות משחר נעוריהן, החלו רוקדות בצוותא עוד בהיותן בנות 6. ההפסקה היחידה היו שנות הכיבוש הנאצי, מהן סבל'ה במיוחד סוניה היפה, היהודיה-למחצה. אולם אפילו אז התאמנו, כמעט בחשאי, אצל מרג'ריטה פרוימן, אלילת הבאלט הקרואטית, שרבי'ניסה אותן לאופרה בבוא השלום.

מאז עובדות השלוש בהתמדה, פרט לכמה הפסקות אישיות: נבנקה השתחררה נישאה לצלם סרטים ידוע, ילדה לו בת בשם בוריה, שהיא כיום בת 3. גם זל'ה טיצה הבלונדית נישאה, היתה לאם.

עבודתה באופרה הלאומית, השייכת למי'שלה אך נהנית מעצמאות אמנותית רבה, פו'חה להן אפיקים אמנותיים רחבים, ביוגוסל'ביה החדשה, בה האוכל זול והלבוש יקר כרטיס האופרה הוא מצרך המוני זול ביותר. את הוצאות האופרה מכסה, בחלקו הגדול, הממשלה עצמה. אין הן מופיעות יותר מאשר שלוש פעמים בשבוע—דבר המסביר במקצת את העייפות שנראתה על פניהן שעה שישבו בחדרן הקטן, במשך הופעות ברחוב ריינה. כי בישראל הן מופיעות שש פעמים בשב'וע, משך שלושה שבועות. סיבה נוסף: החום הישראלי עולה בהרבה על מזג האוויר הקריר במולדתן הקרואטית ההררית."

כמעט במקרה. קשרי התרבות בין ישראל ליוגוסלביה, שנהפכו לקבועים כמצט'הם כולם פרי עבודתו של אמרניו** זאב (השם

* טיבוב על רגל אחת עם בעיטה של השי'ניה, טיבוב ללא עמידה על הקרקע בכלל. קפיצה בה משתלבות הרגלים מספר פעמים באויר, טפיפה בצעדים זעירים רחפניים בק'צות האצבעות.

** קרואטיה היתה שייכת לממלכה האוס'טריה, הפכה עצמאית בתום מלחמת העול'ם הראשונה אך צורפה בכוח לממלכה היוג'וסלבית, בה שלט המלך הסרבי. המרשל טימי'שהוא עצמו קרואטי, הפך את קרואטיה לי'אחת משש הרפובליקות בפדרציה היוגוסל'בית. חמש האחרות: סרביה, סלובניה, מק'דוניה, בוסניה-הרצגובינה, מונטנגרו.

העולם
החדש

עושה הלהטים

זל'ה טיצה מטפאן ומידוק שפרמבוק

ההפסקות: מלחמה, נשואין, אמהות

